IX kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **Komisji Infrastruktury (nr 11)**
- **Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej (nr 5)**

z dnia 15 stycznia 2020 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Infrastruktury (nr 11)

Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej (nr 5)

15 stycznia 2020 r.

Komisje: Infrastruktury oraz Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej, obradujące pod przewodnictwem posła **Pawła Olszewskiego (PO)**, przewodniczącego Komisji Infrastruktury, rozpatrzyły i zaopiniowały dla Komisji Finansów Publicznych:

– rządowy projekt ustawy budżetowej na rok 2020 wraz z autopoprawką (druki nr 112 i 112-A) w zakresie:

1) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 41, 45 i 61;

2) części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działów:
a) 700 – Gospodarka mieszkaniowa:
– dochody i wydatki z zał. nr 1 i 2,
b) 710 – Działalność usługowa:
– wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych z zał. nr 6,
– zadania z zakresu administracji rządowej i inne zadania zlecone jednostkom samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami w części 85 – budżety wojewodów z zał. nr 7;

3) planu finansowego państwowego funduszu celowego z zał. nr 13:
a) Funduszu Dróg Samorządowych,
b) Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych o Charakterze Użyteczności Publicznej,
c) Funduszu Dostępności.

W posiedzeniu udział wzięli: **Rafał Weber** sekretarz stanu w Ministerstwie Infrastruktury wraz ze współpracownikami, **Andrzej Bittel** sekretarz stanu, pełnomocnik rządu ds. przeciwdziałania wykluczeniu komunikacyjnemu w Ministerstwie Infrastruktury wraz ze współpracownikami, **Grzegorz Puda** sekretarz stanu w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej, **Elżbieta Milewska** zastępca dyrektora Departamentu Finansowania Sfery Gospodarczej w Ministerstwie Finansów wraz ze współpracownikami, **Beata Leszczyńska** zastępca dyrektora Departamentu Dróg Publicznych Ministerstwa Infrastruktury wraz ze współpracownikami, **Adrian Furgalski** prezes Zespołu Doradców Gospodarczych TOR, **Marek Wójcik** pełnomocnik zarządu ds. legislacyjnych Związku Miast Polskich, **Bartłomiej Zydel** ekspert Związku Powiatów Polskich.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Sławomir Jakubczak, Agnieszka Jasińska, Elżbieta Kessel, Marcin Mykietyński** i **Jolanta Osiak** – z sekretariatów Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (PO):

Dzień dobry. Witam państwa bardzo serdecznie. Otwieram wspólne posiedzenie Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej oraz Komisji Infrastruktury. Witam panie i panów posłów, witam zaproszonych gości, witam panów ministrów: pana Andrzeja Bittela, pana Rafała Webera oraz pana ministra Grzegorza Pudę. Na podstawie listy obecności stwierdzam kworum.

Porządek dzienny obejmuje rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych rządowego projektu ustawy budżetowej na rok 2020 (druk nr 112) w zakresie wspólnych części obydwu Komisji, czyli części budżetowych 83, 85 oraz planu finansowego państwowego funduszu celowego z załącznika nr 13, czyli Funduszu Dróg Samorządowych, Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych o Charakterze Użyteczności Publicznej oraz Funduszu Dostępności.

Czy są uwagi do porządku dziennego posiedzenia? Nie widzę. Stwierdzam przyjęcie porządku dziennego.

Otrzymali państwo wszelkie materiały przed posiedzeniem powyższych Komisji, w związku z tym prosiłbym o syntetyczne, zwięzłe przedstawianie zarówno informacji ze strony ministerstw, jak i koreferatów ze strony posłów.

Proszę o zabranie głosu przedstawiciela ministra finansów i omówienie części 83 – Rezerwy celowe, poz. 41, 45 oraz 61.

Zastępca dyrektora Departamentu Finansowania Sfery Gospodarczej w Ministerstwie Finansów Elżbieta Milewska:

Wysokie Komisje, szanowni państwo, zreferuję trzy pozycje rezerw celowych.

Pozycja 41 – uzupełnienie wydatków na gospodarkę nieruchomościami. W tej pozycji zaplanowana została w projekcie ustawy budżetowej kwota 33 150 tys. zł. Środki z tej rezerwy planuje się przeznaczyć dla wojewodów na uzupełnienie wydatków na gospodarkę nieruchomościami, w tym głównie na finansowanie zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiaty, z przeznaczeniem m.in. na porządkowanie stanów prawnych, wykonanie operatów szacunkowych, utrzymanie i remont przyjmowanych do zasobów Skarbu Państwa nieruchomości w trakcie 2020 r. Rezerwa celowa w tej pozycji w 2019 r. była zaplanowana w kwocie 27 000 tys. zł.

Pozycja 45 rezerw celowych – środki na dofinansowanie zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego oraz na zadania zrealizowane na podstawie art. 20b ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. W tej pozycji zaplanowano środki w wysokości 161 000 tys. zł. Planuje się, że środki z rezerwy zostaną przekazane przede wszystkim do wojewodów z przeznaczeniem głównie na wsparcie realizacji zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego, w tym głównie działań z zakresu polityki rozwoju, o których mowa w art. 20a ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, nieujętych w regionalnym programie operacyjnym lub programie służącym realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności. Rezerwa ta w 2019 r. była planowana w wysokości 140 000 tys. zł.

Pozycja 61 rezerw celowych – zasilenie Funduszu Dopłat z przeznaczeniem na sfinansowanie wypłat finansowego wsparcia budownictwa socjalnego i komunalnego oraz na dopłaty do czynszu została zaplanowana w wysokości 300 000 tys. zł. Zaplanowanie tej rezerwy nastąpiło w związku z zapotrzebowaniem zgłoszonym przez ministra rozwoju. Planuje się, że środki z rezerwy zostaną przeznaczone na realizację zadań, o których mowa w ustawie o zmianie ustawy o finansowym wsparciu tworzenia lokali socjalnych, mieszkań chronionych, noclegowni i domów dla bezdomnych oraz ustawie o pomocy państwa w ponoszeniu wydatków mieszkaniowych w pierwszych latach najmu mieszkania. Rezerwa w 2019 r. była planowana w wysokości 520 000 tys. zł. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (PO):

Dziękuję serdecznie. Proszę pana posła koreferenta Grzegorza Woźniaka o przedstawienie swojego zwięzłego koreferatu.

Poseł Grzegorz Woźniak (PiS):

Dziękuję, panie przewodniczący. Pan przewodniczący i pan minister prosili o zwięzłość. Szanowni państwo, mamy dostarczone materiały, są na tabletach i w wersji drukowanej, więc nic dodać, nic ująć. Wnoszę o pozytywną opinię w części budżetowej 83 w rezerwach celowych w poz. 41, 45 i 61, przedstawioną przez panią dyrektor z Ministerstwa Finansów. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (PO):

Dziękuję serdecznie. Został zgłoszony wniosek o pozytywne… Jeszcze dyskusja. Czy są jakieś uwagi, pytania? Nie widzę.

Został zgłoszony wniosek o pozytywne zaopiniowanie tej części projektu budżetu. Jeśli nie usłyszę sprzeciwu, przyjmiemy, że ta część projektu budżetu została zaopiniowana pozytywnie.

Czy jest sprzeciw? Nie widzę.

Przechodzimy do kolejnego punktu. Proszę o zabranie głosu przez przedstawiciela Ministerstwa Finansów i przedstawienie części 85 w zakresie działów 700 – Gospodarka mieszkaniowa oraz 710 – Działalność usługowa.

Zastępca dyrektora departamentu MF Elżbieta Milewska:

Dziękuję bardzo. Wysokie Komisje, szanowni państwo, w dziale 700 – Gospodarka mieszkaniowa dochody w projekcie ustawy budżetowej na 2020 r., w części 85 budżety wojewodów, zostały zaplanowane w wysokości 1 415 412 tys. zł, co stanowi 97,7% dochodów zaplanowanych na 2019 r. Głównym źródłem dochodów w tym dziale są wpływy uzyskiwane z gospodarowania gruntami i nieruchomościami. Wydatki w projekcie ustawy budżetowej na 2020 r. w omawianym dziale w budżetach wojewodów zostały zaplanowane w wysokości 105 995 tys. zł, co stanowi 112,4% wydatków zaplanowanych w ustawie budżetowej na 2019 r.. Z powyższej kwoty na wydatki bieżące przypada kwota 105 523 tys. zł, zaś wydatki majątkowe to kwota 472 tys. zł.

Ponadto w projekcie ustawy budżetowej na 2020 r. zostały zaplanowane w tym obszarze dwie rezerwy celowe, tj. poz. 41., o której wspomniałam wcześniej, oraz poz. 47, w której są środki na uzupełnienie dotacji dla jednostek samorządu terytorialnego z przeznaczeniem na realizację zadań wynikających z ustawy – Prawo o aktach stanu cywilnego, ustawy o ewidencji ludności oraz ustawy o dowodach osobistych, w tym związane z odmiejscowieniem niektórych czynności, a także – i to jest właśnie ta część dotycząca gospodarki nieruchomościami – na inne zadania, których koszt realizacji kalkulowany jest w ujednolicony sposób, z przeznaczeniem na uzupełnienie dotacji dla powiatów na realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, dotyczącej gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa.

W tym dziale zostały zaplanowane dotacje celowe na finansowanie zadań z zakresu administracji rządowej realizowane przez jednostki samorządu terytorialnego. W projekcie budżetu na 2020 r. dotacje celowe na finansowanie zadań z zakresu administracji rządowej zostały zaplanowane w łącznej wysokości 97 098 tys. zł, co stanowi 112,2% dotacji zaplanowanych na 2019 r. Z kwoty 97 098 tys. zł na wydatki bieżące zaplanowano 96 262 tys. zł, głównie na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej. Głównym wydatkiem ponoszonym przez powiaty są zadania z gospodarowania gruntami i nieruchomościami, przeznaczane na administrowanie zasobem nieruchomości Skarbu Państwa, wyceny nieruchomości dla trwałego zarządu, regulowanie stanów prawnych, wypłaty odszkodowań za nieruchomości przejęte na rzecz Skarbu Państwa, sporządzanie operatów szacunkowych będących podstawą ustalania wysokości odszkodowań.

W dziale 710 – Działalność usługowa w części 85 – Budżety wojewodów w projekcie ustawy budżetowej na 2020 r. zostały zaplanowane dochody w kwocie 17 893 tys. zł, co stanowi 101,6% dochodów zaplanowanych na 2019 r. Główne dochody w tym dziale zostały zaplanowane w nadzorze budowlanym. Dochody uzyskiwane są z grzywien, mandatów, kar pieniężnych, opłat legalizacyjnych nakładanych przez powiatowe i wojewódzkie inspektoraty nadzoru budowlanego. Wydatki w tym dziale zostały zaplanowane w projekcie ustawy budżetowej 2020 r. w wysokości 420 597 tys. zł, co stanowi 110,1% wydatków zaplanowanych w ustawie budżetowej na 2019 r. Z tej kwoty na wydatki bie-

żące przypada 404 240 tys. zł, majątkowe – 1239 tys. zł, zaś wydatki związane ze współfinansowaniem projektów z udziałem środków Unii Europejskiej to kwota 15 118 tys. zł. Wydatki bieżące zaplanowano głównie na finansowanie nadzoru budowlanego, tj. kwota 273 198 tys. zł, w tym na działalność wojewódzkich inspektorów nadzoru budowlanego. Druga znacząca pozycja to zadania z zakresu geodezji, kartografii wycenione na kwotę 115 460 tys. zł, przeznaczone na dotacje na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej, realizowane przez jednostki samorządu terytorialnego.

Trzecia pozycja to środki przeznaczone na finansowanie cmentarzy w kwocie 9955 tys. zł, głównie na dotacje celowe na zadania bieżące realizowane przez gminy na podstawie porozumień zawartych z organami administracji rządowej. Wydatki majątkowe w tym dziale zaplanowano w wysokości 1239 tys. zł, głównie na zadania inspektoratów nadzoru budowlanego, przede wszystkim na zakup taboru transportu.

Dotacje w dziale 710 w projekcie ustawy budżetowej na 2020 r. w omawianej części zostały zaplanowane w łącznej wysokości 335 912 tys. zł, co stanowi 112,7% wydatków zaplanowanych na 2019 r. Z tej łącznej kwoty dotacji na powiaty przypada kwota 328 372 tys. zł. Dotacje celowe na realizacje zadań bieżących przeznaczone są głównie na realizację zadań z zakresu geodezji i kartografii oraz na funkcjonowanie i działalność powiatowych inspektoratów nadzoru budowlanego.

Druga część dotacji przeznaczona jest dla samorządów województw na zadania bieżące. Jest to kwota 7540 tys. zł przeznaczona na prace geologiczne, na zadania wynikające z ustawy – Prawo geologiczne górnicze oraz ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. W tym dziale planowane są również środki na zatrudnienie i wynagrodzenie. Z wydatków zaplanowanych w części 83, w dziale 710 – Działalność usługowa finansowana jest działalność państwowych jednostek budżetowych wojewódzkich inspektoratów nadzoru budowlanego. Zaplanowana na 2020 r. kwota na wydatki dla wojewódzkich inspektoratów nadzoru budowlanego to kwota 42 281 tys. zł, w tym na wynagrodzenia, również środki z udziałem finansowania unijnego – 5697 tys. zł. Na wynagrodzenia osobowe przeznaczono kwotę 3509 tys. zł. Na wynagrodzenia członków korpusu służby cywilnej przeznaczono 38 772 tys. zł. Wydatki na zadania realizowane z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej finansowane są w ramach programu operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (PO):

Dziękuję serdecznie. Proszę o zabranie głosu do tej części budżetowej przez koreferenta pana posła Grzegorza Woźniaka.

Poseł Grzegorz Woźniak (PiS):

Dziękuję, panie przewodniczący. Szanowni państwo, część budżetowa 85, dział 700 – Gospodarka mieszkaniowa. Pragnę odnieść się do wypowiedzi pani z Ministerstwa Finansów. Chciałem zwrócić szczególną uwagę na dochody w kwocie 1400 000 tys. zł. Dochody pochodzą z trwałego zarządu i wieczystego użytkowania nieruchomości Skarbu Państwa w skali kraju. Natomiast wydatki w kwocie 105 461 tys. zł są to wydatki związane głównie z administrowaniem zasobem nieruchomości Skarbu Państwa. W to wchodzą wyceny, jak również sporządzanie operatów – tak, żeby wartość nieruchomości była rzetelnie przygotowana.

Odnosząc się do części budżetowej 710 – Działalności usługowej, należy zauważyć, iż na dochody składają się głównie wpłaty dokonywane przez jednostki samorządu terytorialnego w związku ze zwrotem kosztów poniesionych w dziale 71004 wojewody łódzkiego, związane ze zmianą studium uwarunkowań, jak również drobne kwoty pochodzące z prac geologicznych, dochody uzyskiwane z tytułu wynagrodzeń, tak jak pani przedstawiła wcześniej.

Natomiast wydatki w kwocie 420 597 tys. zł służą głównie finansowaniu planów zagospodarowania przestrzennego oraz prac geologicznych z przeznaczeniem na dotacje zadań bieżących z zakresu administracji rządowej realizowanej przez samorządy.Ważnym elementem są także środki zaplanowane na funkcjonowanie powiatowych inspektorów nadzoru budowlanego.

Co do działu 700 – Gospodarka mieszkaniowa i 710 – Działalność usługowa, to wnoszę o pozytywne zaopiniowanie tych działów w związku z tym, że zostały one przygotowane zgodnie z założeniami ustawy budżetowej.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (PO):

Dziękuję serdecznie. Czy są pytania, uwagi do tej części? Nie widzę. Ponieważ został zgłoszony wniosek o pozytywne zaopiniowanie tej części projektu budżetu, jeśli nie usłyszę sprzeciwu, stwierdzę, że Komisje przyjęły opinię pozytywną. Czy jest sprzeciw? Nie widzę.

Przystępujemy do rozpatrzenia kolejnej części budżetowej. Proszę o zabranie głosu przedstawiciela Ministerstwa Finansów i przedstawienie planów finansowych dotyczących Funduszu Dróg Samorządowych oraz Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych o Charakterze Użyteczności Publicznej.

Zastępca dyrektora departamentu MF Elżbieta Milewska:

Szanowny panie przewodniczący, te punkty przynależą do właściwości ministra infrastruktury.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (PO):

Przepraszam. Proszę bardzo.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Infrastruktury Rafał Weber:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysokie Prezydium, szanowni państwo, Fundusz Dróg Samorządowych to państwowy fundusz celowy, który został utworzony na podstawie ustawy z dnia 23 października 2018 r. Fundusz stanowi kompleksowy instrument wsparcia realizacji zadań na drogach zarządzanych przez jednostki samorządu terytorialnego. Jego celem jest przyspieszenie powstawania nowoczesnej i bezpiecznej infrastruktury drogowej na szczeblu lokalnym, która stanowi ważny element prawidłowego funkcjonowania i rozwoju gospodarki oraz przyczynia się do poprawy poziomu życia obywateli.

Fundusz ma również na celu poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego i parametrów technicznych lokalnej sieci drogowej, a także poprawę oraz zwiększenie atrakcyjności i dostępności terenów inwestycyjnych. Rozwój lokalnej infrastruktury drogowej stanowi przy tym działanie komplementarne do inicjatyw podejmowanych na szczeblu krajowym w odniesieniu do budowy systemu autostrad i dróg ekspresowych, przyczyniając się do stworzenia spójnego i zintegrowanego systemu transportowego.

Jeżeli chodzi o przychody funduszu w 2020 r., to wyglądają one następująco. Wpływy do funduszu zaplanowano na łączną kwotę 3 254 000 tys. zł, natomiast wydatki przewidziano na kwotę 3 253 991 tys. zł. Różnica między przychodami a wydatkami jest związana z kosztami obsługi bankowej funduszu.

Jeżeli chodzi o 2020 r., to podział na województwa środków przeznaczonych na dofinansowanie budowy, przebudowy i remontów dróg powiatowych i gminnych dokonany jest na podstawie algorytmu określonego w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 17 grudnia 2018 r. w sprawie sposobu podziału środków Funduszu Dróg Samorządowych na dofinansowanie budowy, przebudowy lub remontu dróg powiatowych i dróg gminnych na poszczególne województwa, zgodnie z którym przy podziale uwzględnia się następujące czynniki: stosunek łącznej długości dróg powiatowych i dróg gminnych na obszarze województwa do łącznej długości dróg powiatowych i gminnych na obszarze kraju; po drugie udział liczby ludności województwa w liczbie ludności kraju; po trzecie udział powierzchni ogólnej województwa w powierzchni ogólnej kraju; po czwarte czynnik wyrównawczy w zakresie różnic w PKB między średnią w województwie a średnią krajową.

Podział na województwa środków przeznaczonych na dofinansowanie budowy, przebudowy i remontu dróg powiatowych i dróg gminnych w 2020 r. przedstawia się w następujący sposób. Będę zaokrąglał do pełnego miliona. Województwo dolnośląskie 125 000 tys. zł, województwo kujawsko-pomorskie – 152 000 tys. zł niespełna, województwo lubelskie – ponad 158 000 tys. zł, województwo lubuskie – 82 000 tys. zł, województwo łódzkie – blisko 145 000 tys. zł, województwo małopolskie – ponad 180 000

tys. zł, województwo mazowieckie – ponad 301 000 tys. zł, województwo opolskie – ponad 57 000 tys. zł, województwo podkarpackie – blisko 164 000 tys. zł, województwo podlaskie – ponad 201 000 tys. zł, województwo pomorskie – blisko 126 000 tys. zł, województwo śląskie – blisko 142 000 tys. zł, województwo świętokrzyskie – ponad 145 000 tys. zł, województwo warmińsko-mazurskie – blisko 168 000 tys. zł, województwo wielkopolskie – ponad 228 000 tys. zł, i województwo zachodnio-pomorskie – blisko 106 000 tys. zł. Łączna kwota to 2 581 000 tys. zł. Pozostała kwota zostanie wykorzystana na zadania mostowe, na zadania obronne, 5% zgodnie z ustawą będzie w dyspozycji prezesa Rady Ministrów. 41 tys. zł to są koszty obsługi bankowej, o których wcześniej mówiłem. Dziękuję bardzo.

Czy przechodzimy od razu do Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych?

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (PO):

Tak, oczywiście.

Sekretarz stanu w MI Rafał Weber:

Jeżeli chodzi o drugi fundusz, tj. Fundusz Rozwoju Przewozów Autobusowych o Charakterze Użyteczności Publicznej, to jest to kolejny fundusz celowy w dyspozycji ministra infrastruktury. Został on ustanowiony ustawą z dnia 16 maja 2019 r., która weszła w życie 18 lipca 2019 r. Celem funduszu jest zapewnienie dostępności autobusowego publicznego transportu zbiorowego na terenach, gdzie dotychczas nie było to możliwe z uwagi na niewystarczający poziom środków finansowych jednostek samorządu terytorialnego na realizację zadań własnych w powyższym zakresie, a więc wszędzie tam, gdzie na mapie komunikacyjnej kraju powstały tzw. białe plamy transportowe, a pasażerów pozbawiono dostępu do transportu publicznego. Mamy tu na myśli zwłaszcza obszary oddalone od dużych aglomeracji miejskich. Wprowadzone regulacje mają przeciwdziałać wykluczeniu transportowemu mieszkańców niewielkich miejscowości poprzez dofinansowanie autobusowego publicznego transportu zbiorowego.

Jeżeli chodzi o przychody funduszu w 2020 r., to wyglądają one następująco. Wpływy do funduszu zaplanowano na kwotę 800 005 tys. zł, na taką samą kwotę zaplanowano wydatki, w tym też wydatki na obsługę funduszu, czyli na usługę bankową.

Jeżeli chodzi o ten fundusz, to środki te są przeznaczone na dofinansowanie realizacji zadań własnych organizatorów, czyli jednostek samorządu terytorialnego, w zakresie przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej z wyłączeniem komunikacji miejskiej. Dofinansowanie przyznawane jest w formie dopłaty do kwoty deficytu pojedynczej linii o charakterze użyteczności publicznej. Dofinansowaniu i dopłacie ze środków funduszu podlegają linie komunikacyjne niefunkcjonujące co najmniej 3 miesiące przed dniem wejścia w życie ustawy oraz linie, na które umowa o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego zostanie zawarta po dniu wejścia w życie ustawy.

Podziału środków na poszczególne województwa przewidzianych na dany rok budżetowy w planie finansowym funduszu dokonuje dysponent funduszu podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 lipca 2019 r. w sprawie szczegółowego sposobu podziału środków Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych o Charakterze Użyteczności Publicznej na dofinansowanie zadań własnych organizatorów w zakresie przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej w poszczególnych województwach. Dysponentem jest minister właściwy do spraw transportu. Przy podziale uwzględnia się następujące czynniki: udział w powierzchni województwa w powierzchni ogólnej kraju, udział liczby ludności województwa w całkowitej liczbie ludności kraju, udział produktu krajowego brutto województwa w produkcie krajowym brutto Polski, długość linii krajowej regularnej komunikacji autobusowej w województwie, przy czym jedna dwunasta środków jest rozdysponowywana pomiędzy pięć województw, w których wartość produktu krajowego brutto na mieszkańca jest najniższa.

Podział środków na województwa w 2020 r. wygląda następująco. Województwo mazowieckie – ponad 68 000 tys. zł, województwo lubelskie – ponad 66 000 tys. zł, warmińsko-mazurskie – blisko 59 000 tys. zł, świętokrzyskie – ponad 55 000 tys. zł, podkarpackie – ponad 52 000 tys. zł, dolnośląskie – ponad 52 000 tys. zł, podlaskie –

ponad 52 000 tys. zł, wielkopolskie – ponad 52 000 tys. zł, śląskie – blisko 50 000 tys. zł, kujawsko-pomorskie – blisko 50 000 tys. zł, zachodnio-pomorskie – ponad 47 000 tys. zł, łódzkie – ponad 44 000 tys. zł, małopolskie – ponad 42 000 tys. zł, pomorskie – ponad 41 000 tys. zł, lubuskie – ponad 36 000 tys. zł, opolskie – ponad 31 000 tys. zł. Łączna wartość limitu poszczególnych województw daje kwotę 800 000 tys. zł. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (PO):

Dziękuję serdecznie. Proszę o zabranie głosu do tej części przez koreferenta pana posła Ryszarda Bartosika.

Poseł Ryszard Bartosik (PiS):

Dziękuję. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, w tym punkcie mówimy o funduszach celowych utworzonych przez rząd. Fundusze były bardzo potrzebne, oczekiwane i spełniły swoje zadanie. Zaczynamy od Funduszu Dróg Samorządowych, który ma na celu przebudowę, rozbudowę, poprawę jakości dróg samorządowych, a zarazem dostępności do dróg mieszkańców mniejszych miejscowości, gmin, powiatów. Fundusz bardzo dobrze sprawdził się w ubiegłym roku, będzie realizowany w bieżącym roku. Na ten cel przeznaczone są ponad 3 000 000 tys. zł. Fundusz będzie się składał z wpłat pochodzących z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska, budżetu państwa, wpłat Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe oraz z innych wpłat.

Kolejnym funduszem jest Fundusz Przewozów Autobusowych, który ma na celu zlikwidowanie wykluczenia komunikacyjnego mieszkańców również mniejszych miejscowości, dotyczy głównie gmin. Fundusz wspiera samorządy w budowie linii autobusowych. Środki na ten cel pozyskiwane są podobnie jak w poprzednim funduszu choćby z opłaty paliwowej, głównie z budżetu państwa, opłaty emisyjnej i opłat za zezwolenia i kary pieniężne oraz grzywien pobranych przez Główny Inspektorat Transportu Drogowego oraz z odsetek państwowych. Fundusz jest bardzo potrzebny. Korzystają z niego samorządy. Te środki zapewne będą dobrze spożytkowane przez samorządy lokalne.

Kolejnym funduszem jest Fundusz Dostępności. Fundusz skierowany jest do osób niepełnosprawnych, po to aby mieli oni większą możliwość dostępu do różnych obiektów użyteczności publicznej, ale nie tylko. Jest to fundusz ułatwiający osobom niepełnosprawnym życie.

Wszystkie te fundusze zostały stworzone w ostatnim roku, są bardzo potrzebne, bardzo dobrze odbierane przez samorządy. W związku z tym uprzejmie proszę, aby plan finansowy państwowego funduszu celowego z załącznika nr 13 został zaopiniowany przez Wysokie Komisje pozytywnie. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (PO):

Dziękuję serdecznie. Otwieram dyskusję. Jeśli państwo pozwolą, mam bardzo krótkie pytanie. Widzę, że jest również lista osób do zadania pytania.

Mam pytanie odnośnie do Funduszu Dróg Samorządowych. Ponad 3 000 000 tys. zł. To fundusz niezwykle istotny, niezwykle ważny. Czy w tej kwocie uwzględniliście państwo bądź planujecie uwzględnić możliwość, aby duże miasta, jak choćby Bydgoszcz, Poznań, Gdańsk, Warszawa, jak i inne, mogły również korzystać z tych środków? Pierwotne zasady tego funduszu i rozdziału środków wykluczały duże miasta z możliwości aplikowania o te środki, a mieszkańcy tych miast są takimi samymi mieszkańcami, jak mieszkańcy mniejszych miejscowości i mają dokładnie takie same potrzeby.

Sekretarz stanu w MI Rafał Weber:

Szanowni państwo, żeby tak się stało, potrzebna jest zmiana ustawy, która w tej chwili, tak jak powiedział pan przewodniczący, wyklucza 18 miast wojewódzkich z możliwości pozyskiwania środków z Funduszu Dróg Samorządowych. Natomiast cały czas do dyspozycji tych samorządów jest rezerwa subwencji ogólnej.

W tej chwili w Ministerstwie Infrastruktury do 7 lutego prowadzony jest nabór. Czyli jest możliwość składania wniosków o uzyskanie środków z rezerwy subwencji ogólnej. Takie samorządy, jak stolice województw również mogą aplikować, do czego bardzo serdecznie zachęcamy. Łączna kwota do podziału w 2020 r., jeżeli się nie mylę, wynosi ponad 336 000 tys. zł. Wartość dofinansowania to 50% wartości wydatków kwalifikowanych.

Zachęcamy samorządy wojewódzkie do tego, aby składać wnioski do tego funduszu. Jest on dostępny dla wszystkich jednostek samorządu terytorialnego.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (PO):

Jedno, doprecyzowujące pytanie. Rozważacie państwo zmianę ustawy, aby również z Funduszu Dróg Samorządowych żaden samorząd nie był wykluczony?

Sekretarz stanu w MI Rafał Weber:

Cały czas widzimy potrzebę doinwestowywania tych zadań, które są realizowane przez najmniejsze samorządy, zarówno małe gminy, jak i powiaty. Widzimy brak środków inwestycyjnych, które pozwalają na modernizację sieci dróg lokalnych właśnie w tych najmniejszych skupiskach, ponieważ tam samorządy dysponują najmniejszymi budżetami. Dopóki takich wniosków z tych najmniejszych gmin, powiatów i miasteczek będzie wpływało bardzo dużo do ministerstwa czy do wojewodów, którzy są organizatorami takiego naboru, dopóty nie planujemy zmian w Funduszu Dróg Samorządowych. Są takie województwa, gdzie lista rezerwowych jest zbyt krótka, żeby nią objąć wszystkie wnioski.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (PO):

Dziękuję. Pan poseł Grabarczyk.

Poseł Cezary Grabarczyk (PO):

Dziękuję bardzo. Panowie przewodniczący, Wysokie Komisje, panie ministrze, rezerwa subwencji ogólnej to zaledwie kilkaset milionów zł. W związku z tym odsyłanie do tej puli środków wydaje się nie być rozwiązaniem, które pozwoli zaspokoić potrzeby wielkich miast stołecznych w regionach. Tym bardziej, że wiele z nich ma poważne problemy z remontami takich obiektów, jak wiadukty, które najczęściej pochodzą z okresu lat 70., 80. Tu potrzebne jest jakieś pilne rozwiązanie.

Chciałbym zadać konkretne pytanie dotyczące planu Funduszu Dróg Samorządowych, bo przemknął pan jak błyskawica, jednym zdaniem tylko zahaczając o środki przeznaczane także na obiekty mostowe, ale przy puli środków przekraczających 3 000 000 tys. zł mamy zaledwie 10 000 tys. zł na te obiekty. To jest żart. Nie tylko wielkie miasta mają problemy z obiektami mostowymi, ale także gminy i powiaty. Tu jest szansa na to, żeby te niezbędne prace remontowe, modernizacyjne, które rozstrzygają o bezpieczeństwie, w jakiś szerszy sposób uwzględnić. Jeżeli nie poprzez korektę tego planu, to przynajmniej na kolejne lata.

Przez wiele lat w ramach rezerwy subwencji ogólnej przeznaczaliśmy te środki głównie na program przebudowy obiektów mostowych. To też, mimo że przez kilka lat z rzędu te projekty miały priorytet, nie zaspokoiło to wszystkich potrzeb.

Drugie pytanie. Mamy kwotę 500 000 tys. zł, pół miliarda, to wielka kwota. 15% planu, które całkowicie umyka Komisjom z pola widzenia. Nie wiemy nic o tym, jak te środki, które przeznaczane są na projekty o charakterze obronnym, są wydatkowane. To tak nie może być. Nie wiemy, czy to są drogi li tylko gruntowe, które prowadzą na poligony. Przecież to jest Fundusz Dróg Samorządowych. W jaki sposób samorządy uczestniczą w realizacji wydatkowania tej puli środków? Podkreślam, to jest pół miliarda.

Ponieważ uczestniczę także w pracach Komisji Obrony Narodowej, będę tam także zadawał to pytanie. Przecież ta część funduszu zasilana jest z funduszu Ministerstwa Obrony Narodowej. Musimy wypracować jakąś metodę, żeby niejawne pozostało tylko to, co niezbędne. Natomiast nie pełna pula. Parlament musi mieć kontrolę nad wydatkowaniem tych środków. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (PO):

Dziękuję serdecznie. Zgłosiło się jeszcze dwóch posłów, przedstawiciel Związku Miast Polskich, pan ekspert Furgalski. Wtedy wyczerpiemy listę mówców. Następnie pan minister *en bloc* odpowie. Pani poseł Chmiel poproszę.

Poseł Małgorzata Chmiel (KO):

Dziękuję bardzo. W świetle tego, o czym tu państwo mówiliście, to miasta wojewódzkie nie mogą z tego funduszu korzystać. W związku z tym rozumiem, że nie ma przeszkód, żeby Kwidzyń wystąpił o obwodnicę, o którą zabiega 16 lat? Pieniądze na tę obwodnicę

nie znalazły się ani w budżecie krajowym, ani w programie 100 obwodnic. Co prawda ten drugi program nie jest zakończony, niemniej już teraz wiem, że nie jest uwzględniony. Czyli proszę o odpowiedź: tak czy nie. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (PO):

Dziękuję serdecznie. Proszę bardzo.

Poseł Michał Krawczyk (PO):

Dziękuję, panie przewodniczący. Mam pytanie dotyczące spadku kwoty na fundusz w porównaniu z zeszłym rokiem. Czym ona jest spowodowana? Spadek jest z tego, co widzę, o ponad . Przy tak dużym zapotrzebowaniu samorządów na remonty dróg lokalnych chciałbym wiedzieć, dlaczego proponujecie państwo tak znaczne obniżenie tej kwoty?

Druga kwestia dotyczy pozycji inne. Chciałbym wiedzieć dokładnie, co składa się na pozycję inne? Mamy wyliczone możliwości, które mogą je tworzyć, a ja chcę wiedzieć dokładnie, co składa się na kwotę 97 000 tys. zł w pozycji inne, jeśli chodzi o źródła finansowania funduszu? Trzecia kwestia, dotycząca wykorzystania środków w 2019 r. Czy macie państwo informację dotyczącą tego, w jakim stopniu środki zaplanowane w budżecie w 2019 r. faktycznie zostały wykorzystane?

I czwarta kwestia: czy planowane są albo czy może trwają prace dotyczące zmiany sposobu oceniania wniosków i całego procesu podejmowania decyzji? Samorządy zgłaszają swoje uwagi co do przejrzystości tego procesu. Chciałbym wiedzieć, czy państwo, kierując się uwagami samorządów, pracujecie nad zmianą ustawy w tym zakresie? Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (PO):

Dziękuję serdecznie. Jeśli nie ma pytań ze strony posłów, proszę o zabranie głosu pana Marka Wójcika ze Związku Miast Polskich.

Pełnomocnik zarządu ds. legislacyjnych Związku Miast Polskich Marek Wójcik:

Panowie przewodniczący, panie i panowie posłowie, panowie ministrowie, szanowni państwo, chciałbym się wypowiedzieć w sprawie Funduszu Dróg Samorządowych, dlatego że w 2019 r. wzbudził on wiele kontrowersji z kilku powodów.

Najpierw odniosę się do wypowiedzi dotyczącej możliwości korzystania przez miasta wojewódzkie ze środków tego funduszu. Oczywiście zostały one wykluczone, przeciwko czemu ogólnopolskie organizacje protestowały. Natomiast porównywanie możliwości pozyskiwania środków z rezerwy subwencji oświatowej nie znajduje moim zdaniem żadnego uzasadnienia z co najmniej dwóch powodów. Po pierwsze, z racji wielkości kwot. De facto z tej rezerwy subwencji korzystają zarówno powiaty, jak i województwa oraz miasta na prawach powiatu. A więc tak naprawdę nie można powiedzieć, że dla miast przeznaczona jest kwota 300 000 tys. zł, dlatego że w ostatnich latach była to co najwyżej połowa tej kwoty. To po pierwsze.

Po drugie, nieporównywalna jest też skala dofinansowania z tychże dwóch źródeł. W 2019 r. w województwie mazowieckim projekty były dofinansowane w prawie 80%, natomiast w przypadku tejże rezerwy maksymalne dofinansowanie może wynieść 50%. W ostatnich latach było to nawet kilka procent mniej.

Nieustająco wnosimy o to, aby również te samorządy, które są siedzibami województw, mogły być objęte programem Funduszu Dróg Samorządowych, bo stanowią one motor rozwoju. Jeżeli często mówi się o tym, że trzeba wspierać najsłabsze samorządy, to poprzez to, że będą wzmacniane stolice województw, które są ewidentnym motorem rozwoju, a w ślad za tym – również obszary funkcjonalne tych miast, co z kolei polepszy sytuację mniejszych samorządów.

Natomiast co do Funduszu Dróg, to chcę zwrócić uwagę na to, o czym tu zresztą panowie posłowie już mówiliście wcześniej: bardzo nam zależy na przejrzystości wydatków w tym zakresie. Niestety ta pierwsza edycja wskazuje na co najmniej dwa słabe elementy.

Po pierwsze, do dzisiaj nie wiemy, dlaczego około 400 projektów otrzymało większe środki, niż chciano pierwotnie. Nie ma żadnej procedury w tym zakresie. W zaledwie kilku przypadkach do resortu infrastruktury wpłynęły wnioski ze strony samorządów.

Natomiast w pozostałych przypadkach w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów podejmowano decyzję w tej sprawie według nieznanych nam do tej pory zasad. Jeszcze raz przypomnę, 400 projektów dostało więcej środków, niż chciano na początku, na poziomie aplikowania u wojewody. W jaki sposób dochodzono do wyższych kwot? Nikt tego nie wie.

Drugą sprawą jest kwestia dodatkowych środków będących w dyspozycji pana premiera. Jest to blisko ćwierć miliarda złotych. Do dzisiaj nie wiemy, kto otrzymał te środki, na jakich zasadach, w jaki sposób odbywała się ich weryfikacja. Chcę powiedzieć, że większość tych projektów, według mojego rozeznania, bo badałem tę sprawę, to są projekty, które w ogóle nie były oceniane na poziomie wojewódzkim. One się pojawiły potem, dodatkowo. Zależy nam na przejrzystości tych środków i stąd moja wypowiedź.

Ostatnia rzecz dotyczy skali finansowania. Otóż oceniacie państwo projekt budżetu na 2020 r. Proszę zwrócić uwagę na to, o czym przed chwilą mówił pan poseł, iż z góry zakłada się, że ten fundusz nie zostanie wykorzystany w 2020 r., część środków z tego funduszu będzie w formule zobowiązań i przejdzie na rok następny. To przy procedowaniu budżetu państwa dosyć innowacyjna formuła, to po pierwsze. Po drugie w 2019 r…

Sekretarz stanu w MI Rafał Weber:

Przepraszam, którego funduszu, panie przewodniczący?

Pełnomocnik zarządu ZMP Marek Wójcik:

Funduszu Dróg Samorządowych. Cały czas o nim mówię. Są tam 3 000 000 tys. zł na minusie, jak widzę w tabeli. Czyli rozumiem – do wykorzystania w 2021 r. Wskazujemy na to, że w 2019 r. wydatkowano około   kwoty przeznaczonej wówczas. To miało być 6 000 000 tys. zł. Środki przeszły na ten rok. Szanowni państwo posłowie, uprzejmie prosimy o to, żebyście zechcieli rozważyć możliwość przekonania rządu do zwiększenia nadkładów, dlatego że de facto środki, które są w budżecie państwa na 2020 r., to są środki przechodzące w większości z 2019 r. Stąd moja sugestia o to, żeby w tej sprawie dokonać zwiększenia nakładu oraz dokonać zmiany zasad naboru, tak aby można było te środki wykorzystywać w trakcie danego roku budżetowego. W 2019 r. późną jesienią został zakończony nabór. Stanęliśmy przed sytuacją niewykorzystania tych środków, bo przecież musimy przeprowadzić postępowania przetargowe. Z tym wiąże się jeszcze jeden element. Mianowicie wtedy, kiedy robimy to na końcu roku, robimy to po prostu drożej, a nam zależy na każdym groszu publicznym. Bardzo dziękuję za uwagę.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (PO):

Dziękuję serdecznie. Dwa ostatnie głosy. Poproszę przedstawiciela Zespołu Doradców Gospodarczych TOR Adriana Furgalskiego. Później przejdziemy do odpowiedzi pana ministra i ewentualnego głosowania.

Prezes Zespołu Doradców Gospodarczych TOR Adrian Furgalski:

Dziękuję, panie przewodniczący. Szanowni państwo, w kwestii finansowania mieliśmy informację, iż będzie ono mniejsze w 2020 r. w stosunku do 2019 r., ale podawano kwotę wyższą. Miało to być około 3 600 000 tys. zł, jeśli dobrze pamiętam. Tu jest taka kwestia związana ze źródłami finansowania, które są zapisane w art. 5. Część jest zapisana na sztywno, natomiast część procentowo: 2% od sprzedaży drewna, 7,5%, jeśli dobrze pamiętam, zysku przedsiębiorstw po opodatkowaniu. Wiadomo, że się nie da. W uzasadnieniu były to kwoty stałe przez 10 lat. 400 000 tys. zł od Lasów Państwowych i jeśli dobrze pamiętam – 200 000 tys. zł ze spółek Skarbu Państwa.

Nie da się zaplanować, aby w każdym roku przez 10 lat kwoty były takie same. Pamiętam, że pytałem wtedy, czy jeżeli będzie niedobór w tych dwóch pozycjach – a tu właśnie mamy niedobór, jeśli chodzi o środki z Lasów Państwowych i ze spółek – to czy minister będzie to wyrównywał w tej części budżetowej? Była odpowiedź, że tak. Nie ma tego wyrównania, środków jest mniej, niż zapowiadano. Więc pytanie, czy można jeszcze podwyższyć finansowanie na 2020 r.? Jeżeli nie, to w latach kolejnych? Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (PO):

Dziękuję. I ostatnie pytanie. Proszę bardzo.

Ekspert Związku Powiatów Polskich Bartłomiej Zydel:

Bardzo dziękuję. Panie przewodniczący, Wysokie Komisje, szanowny panie ministrze, dwie kwestie.

Pierwszy wątek to Fundusz Dróg Samorządowych. Dostrzegamy spadek środków. Można sobie postawić pytanie, na co zwracał uwagę pan Furgalski. Mianowicie: jak ta kwota na 2020 r. ma się do tych kwot, o których mówiliśmy przy pracach nad Funduszem Dróg Samorządowych i do tego, jak miało się to finansowanie kształtować w perspektywie wieloletniej i na jakim poziomie miało być?

Natomiast druga część wypowiedzi jest na temat, o którym jeszcze nie dyskutowaliśmy. Mianowicie Fundusz Rozwoju Przewozów Autobusowych. W funduszu mamy 800 000 tys. zł na 2020 r. To bardzo dobra informacja. Natomiast chcemy po raz kolejny przypomnieć, że trzeba podjąć prace nad usprawnieniem tego systemu, prace legislacyjne. Należy przeprowadzić zmiany w ustawie o publicznym transporcie zbiorowym. Wszyscy wiemy, gdzie istnieją obszary, które ograniczają samorządy w aplikowaniu o te środki. Chcielibyśmy bardzo uniknąć takiej sytuacji, w której na koniec roku te środki nie zostaną wykorzystane i będziemy zastanawiać się nad zmianą ich przeznaczenia. Uważamy, że musimy działać szybko. Z jednej strony kosmetyka, większa, mniejsza, z drugiej strony dyskusja nad nowym systemem organizacji publicznego transportu zbiorowego w Polsce. Mamy środki. Bardzo dobrze. Musimy jeszcze ten system sobie wypracować. Jesteśmy oczywiście gotowi do współpracy, do intensywnych działań. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (PO):

Dziękuję serdecznie. Proszę panie ministrze.

Sekretarz stanu w MI Rafał Weber:

Dziękuję bardzo. Szanowni państwo, panie przewodniczący, szanowne wysokie prezydium, szanowni państwo, postaram się po kolei odpowiedzieć na każde pytanie, które padło. Odnośnie do funduszy samorządowych i odnośnie do Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych.

Pytania pana posła, pana ministra Cezarego Grabarczyka. Jeżeli chodzi o porównanie wielkości Funduszu Dróg Samorządowych w 2020 r. do wartości zaplanowanej w ramach rezerwy subwencji ogólnej, to jednoznacznie widzimy tendencję składania wniosków i sięganie po środki z Funduszu Dróg Samorządowych przez mniejsze gminy i powiaty oraz miasta średnie. Widzimy tę tendencję chociażby dlatego, że jest większa szansa uzyskania wsparcia większego niż 50%. Przypominam, że wcześniejsze programy rozwoju infrastruktury lokalnej zakładały wsparcie nie większe niż 50%. To, że w tej chwili takie jednostki samorządu terytorialnego mogą ubiegać się o dofinansowanie nawet do wysokości 80%, jest właśnie zasługą Funduszu Dróg Samorządowych. Dlatego widzimy większe obłożenie, większe zainteresowanie tym funduszem niż rezerwą subwencji ogólnej, która właśnie dlatego będzie w głównej mierze wykorzystywana przez miasta wojewódzkie, które nie mogą aplikować do Funduszu Dróg Samorządowych.

Nie wiem, czy kwota 336 000 tys. zł jest kwotą niewystarczającą. Z tego, co kojarzę, nabór z 2019 r. pozwolił na pozytywne rozpatrzenie każdego wniosku, który formalnie został poprawnie złożony.

Kwestia dróg o charakterze obronnym i niejawności procedury wyznaczania, które drogi będą realizowane z puli obronnej z funduszu dróg samorządowych: ona faktycznie występuje. Jest to wynik ustaleń, na których zależało Ministerstwu Obrony Narodowej. Natomiast pan minister, pan poseł, jako osoba, która ma wgląd do informacji niejawnych, może uzyskać wykaz dróg o charakterze obronnym w całym kraju. Panu posłowi jako temu, który ma dostęp do informacji niejawnej, zostanie taki wykaz udostępniony. Na podstawie tego wykazu można dowiedzieć się, które drogi w Polsce wszystkich kategorii, od dróg krajowych poprzez drogi wojewódzkie, gminne i powiatowe, mają charakter dróg obronnych. Wyznaczanie tych dróg leży w gestii Ministerstwa Obrony Narodowej w porozumieniu z Ministerstwem Infrastruktury. Ta sytuacja jest niezmienna od wielu, wielu lat, panie ministrze.

Pytanie pani poseł Chmiel o Kwidzyń. Jeżeli miasto Kwidzyń czy powiat kwidzyński miałyby możliwość, czy chciałyby aplikować o budowę obwodnicy w ciągu drogi gminnej czy w ciągu drogi powiatowej, to oczywiście mogą to zrobić, korzystając z Funduszu Dróg Samorządowych. Mają taką możliwość. Mogą aplikować. Mogą przygotowywać projekt i mogą uzyskać wsparcie na realizację drogi obwodowej. Powtarzam: gminnej bądź powiatowej. To odpowiedź na pytanie pani poseł Chmiel.

Wracam jeszcze do pytania pana posła, pana ministra Grabarczyka o mosty dla regionów. Dlaczego w 2020 r. zaplanowana jest kwota 10 000 tys. zł? Ponieważ ta procedura dopiero trwa po pierwsze wyłaniania tych jednostek samorządu terytorialnego, które będą uzyskiwały środki na realizację takich zadań mostowych. Procedura leży w gestii ministerstwa – wcześniej Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju, natomiast teraz Ministerstwa Funduszy Europejskich i Polityki Regionalnej. W zasadzie ten program w tej chwili obejmuje prace przygotowawcze, czyli prace projektowe do wykonania takich zadań. Środki te będą większe z biegiem trwania programu. Oczywiście sądzimy, że w latach 2022–2025, wtedy kiedy te zadania wyznaczone przez ministerstwo będą realizowane, kwoty te będą sięgały kilku miliardów złotych. W ustawie jest zaplanowana kwota 2 300 000 tys. zł na całość programu Mosty dla regionów. Kwota będzie wydatkowana w kolejnych latach, w rozłożeniu na czas realizacji tych zadań.

Było pytanie o inne wpłaty. Str. 33 dokumentu, który państwo parlamentarzyści otrzymali, czyli projekt budżetu na 2022 r. w części 26 – Łączność i 39 – Transport. Tam jest ostatni tiret, który wskazuje, na czym polegają inne wpłaty do Funduszu Dróg Samorządowych i kto podlega dokonaniu właśnie takiej wpłaty.

Jeżeli chodzi o wysokość Funduszu Dróg Samorządowych na 2020 r., to szanowni państwo, jeżeli oceniacie, że łączna kwota wynosząca 3 200 000 tys. zł to mało, to możemy przytoczyć wartości, które były przeznaczane na drogi gminne i na drogi powiatowe w latach poprzednich, a w szczególności od momentu trwania programu do 2015 r. Łącznie w ciągu tych 7 lat, między 2008 r. a 2015 r., wydano na wsparcie dróg gminnych i powiatowych w ramach tego programu 5 500 000 tys. zł. My tylko w ciągu jednego 2020 r. proponujemy kwotę 3 200 000 tys. zł. Natomiast w 2019 r. była to kwota 6 000 000 tys. zł. W ustawie o Funduszu Dróg Samorządowych zostało określone, w jaki sposób ten program będzie wyglądał, jeżeli chodzi o wartości w poszczególnych 10 latach. Program rozpisany jest na 10 lat: od 2019 r. do 2028 r. W ustawie określone są wartości, które będą miały odzwierciedlenie w kolejnych budżetach.

Na ten rok, na 2020r., zaplanowano wartość 3 200 000 tys. zł. W tych granicach zaplanowano wartość i dokładnie taka wartość – czy bardzo zbliżona wartość – jest zagwarantowana w ustawie budżetowej na 2020 r. Mówienie, że tych środków jest mało, jest bardzo niesprawiedliwą oceną, jeżeli popatrzymy na przeszłość. Aczkolwiek przyznaję, że cały czas jest zapotrzebowanie na modernizację dróg lokalnych. Widzimy to w liczbie wniosków, które są składane przez gminy i przez powiaty we wszystkich regionach naszego kraju. Aczkolwiek w 2019 r. w wielu z tych regionów udało się zrealizować, dofinansować wszystkie wnioski, które zostały poprawnie złożone.

Podkreślam: wszystkie wnioski, które zostały formalnie dobrze złożone, udało się w 2019 r. dofinansować w wielu województwach. Czekamy na sprawozdania od wojewodów z wykonania Funduszu Dróg Samorządowych, które będą spływały do ministerstwa do końca stycznia bieżącego roku. Następnie taką informację będziemy, zgodnie z ustawą, przedstawiać prezesowi Rady Ministrów. Wtedy też będzie pokazane, ile dokładnie wniosków uzyskało wsparcie, jaka wartość kilometrów zostanie w tych wnioskach skonsumowana, czyli ile dróg zostanie zmodernizowanych, ile dróg zostanie zbudowanych. Mówienie o tym, że tych środków jest mało, jest po prostu niesprawiedliwie, jeżeli popatrzymy na lata poprzednie, jeżeli popatrzymy na wsparcie, które oferował rząd w latach 2008–2015 w tym zakresie.

Temat podnoszony przez panów posłów i przedstawicieli Związku Powiatów Polskich, jeżeli chodzi o dopuszczenie do Funduszu Dróg Samorządowych miast województw. Na ten temat kilka minut temu odpowiadałem i podtrzymuję swoją opinie. Póki będziemy widzieli olbrzymie zainteresowanie mniejszych jednostek samorządu terytorialnego – a to zainteresowanie, tak jak powiedziałem, jest bardzo duże – póty

nie widzimy potrzeby zmiany ustawy i stworzenia możliwości miastom wojewódzkim sięgania po środki z Funduszu Dróg Samorządowych. Jeszcze raz powtarzam, mają one możliwość sięgania po środki z rezerwy subwencji ogólnej, która rokrocznie jest realizowana i przez Ministerstwo Finansów, które dedykuje te środki, i Ministerstwo Infrastruktury jako te, które prowadzi nabór i później ocenia wnioski i przekazuje środki. Tak że rezerwa subwencji ogólnej, jeszcze raz powtarzam, dopuszcza możliwość składania wniosków przez miasta wojewódzkie. Serdecznie do tego zapraszamy i zachęcamy. Nabór trwa w roku bieżącym do 7 lutego, tak że jest jeszcze czas na to, aby takie wnioski złożyć.

Jeżeli popatrzymy na przykład województwa mazowieckiego, to jedynym miastem, które jest wykluczone z Funduszu Dróg Samorządowych, jest Warszawa. Warszawa, która w mojej ocenie jest miastem na tyle majętnym, ma na tyle zasobny budżet, że zadania inwestycyjne, jeżeli chodzi o drogi – te, które leżą w gestii władz stołecznych – mogą być bez problemu realizowane. Chociażby za palety, które były wystawione w jednym z miejsc w okresie letnim. Myślę, że tak powinno być.

Szanowni państwo, jeżeli chodzi o zwiększenie kwoty na wnioski, do którego zgodnie z ustawą ma uprawnienie prezes Rady Ministrów, wykorzystując rezerwę, która wynosi 5% z limitu rocznego... Ta rezerwa wynosiła ponad 200 000 tys. zł w 2019 r., natomiast w 2020 r., czyli w roku, o którym rozmawiamy, to są 162 000 tys. zł. Jest ona wskazana jako jeden z wydatków funduszu w materiałach, które państwo otrzymali. Zgodnie z ustawą premier decyduje, które wnioski warto dofinansować większą kwotą, które wnioski w ogóle można dofinansować. Zgodnie z ustawą pan premier ma też możliwość dofinansowania wniosku, który znajduje się na liście rezerwowej. Może podjąć decyzję, aby taki wniosek uzyskał dofinansowanie, właśnie wykorzystując swoją pulę, której jest dysponentem.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (PO):

To wszystko?

Sekretarz stanu w MI Rafał Weber:

Nie. Jeszcze nie wszystko.

Kwestia 2019 r., na którą zwrócił uwagę przedstawiciel Związku Miast Polskich. Termin realizacji zadania rocznego liczy się od momentu podpisania umowy między wojewodą a inwestorem a jednostką samorządu terytorialnego. Czyli jeżeli umowa między wojewodą a jednostką samorządu terytorialnego była podpisana np. w listopadzie 2019 r., to jednostka samorządu terytorialnego do października 2020 r. ma czas na realizację i rozliczenie takiego zadania. Tak że nie jest to rok kalendarzowy, tylko jest to termin 12 miesięcy od momentu podpisania umowy między wojewodą a jednostką samorządu terytorialnego.

W 2019 r. z racji tego, że był to pierwszy rok istnienia funduszu, mieliśmy do czynienia z sytuacją wyjątkową. Natomiast od 2020 r. nabory będą organizowane przez wojewodów na przełomie lipca i sierpnia, tak aby na początku roku można było zatwierdzić listę; żeby na początku roku samorządy wiedziały, czy otrzymują środki finansowe i będą mogły zaplanować sobie realizację takich zadań. Tak się stanie w 2020 r. Myślę, że w najbliższym czasie pan premier zatwierdzi listy na 2020 r. Listy i zadania, które spłynęły z województw, będą realizowanie mniej więcej w cyklu roku kalendarzowego.

Jeżeli chodzi o Fundusz Rozwoju Przewozów Autobusowych, to też jest to nowe narzędzie. Narzędzie na tyle nowe, że do tej pory, do 2019 r., nie istniało. Nie mieliśmy wcześniej żadnej styczności ani żadnych doświadczeń z tego typu instrumentem. Dwa nabory, które były zorganizowane w 2019 r., oraz trzeci nabór, już zorganizowany na 2020 r., dały nam pewne argumenty do tego, aby faktycznie po pierwsze zmienić ustawę, która powołuje Fundusz Rozwoju Przewozów Autobusowych. Ale też popatrzeć troszeczkę szerzej na kwestię transportu zbiorowego, transportu publicznego, transportu autobusowego i dostosować do niego prawo transportu zbiorowego. Chcemy to zrobić w 2020 r. Chcemy zaprezentować szersze zmiany, które w naszej ocenie przyczynią się do rozwoju przewozów autobusowych w Polsce, przyczynią się do jeszcze skuteczniejszej walki z wykluczeniem komunikacyjnym, umożliwią i ułatwią samorządowcom sięganie po te środki i organizowanie transportu zbiorowego u siebie w terenie. Mam nadzieję, że te

zmiany zaprezentujemy państwu jeszcze w tym roku i dla dobra transportu zbiorowego je przeprowadzimy. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (PO):

Dziękuję serdecznie. Zamykam dyskusję. Co prawda został zgłoszony wniosek o pozytywne zaopiniowanie tej części projektu budżetu, ale ja osobiście składam wniosek przeciwny w związku z Funduszem Dróg Samorządowych. Pan minister zdobył się na drobną złośliwość w sprawie warszawskich palet, że gdyby nie palety, toby Warszawa mogła sobie budować i remontować drogi. Gdyby nie niektóre decyzje rządu, które samorząd, choćby bydgoski, kosztują 100 000 tys. zł, to też bym może nie podnosił tych argumentów.

Ale przystępujemy w do głosowania. Kto jest za pozytywnym zaopiniowaniem tej części budżetu? Kto jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Poproszę o wyniki.

Sekretarz Komisji Agnieszka Jasińska:

23 osoby za, 10 przeciw, 6 wstrzymujących się.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (PO):

Dziękuję serdecznie. Komisja pozytywnie zaopiniowała tę część budżetową.

Proszę o zabranie głosu przedstawiciela Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej i przedstawienie planu finansowego dotyczącego Funduszu Dostępności.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej Grzegorz Puda:

Bardzo dziękuję. Panie przewodniczący, szanowni panowie przewodniczący, szanowne Wysokie Komisje, Fundusz Dostępności w punkcie trzecim porządku dziennego jest państwowym funduszem celowym, który powstał na podstawie przepisów ustawy z 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. Utworzenie tego funduszu stanowi element realizacji rządowego programu Dostępność plus. Środki Funduszu Dostępności przeznaczone są na realizację zadań polegających na wsparciu działań w zakresie zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami lub jej poprawy, w szczególności w budynkach użyteczności publicznej oraz w budynkach mieszkalnictwa wielorodzinnego.

Dysponentem funduszu jest minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego, który zgodnie z odrębną umową przekazuje środki Bankowi Gospodarstwa Krajowego. Głównym zadaniem BGK będzie udzielenie pożyczek i kredytu, z możliwością częściowego umorzenia, na dostosowanie budynków użyteczności publicznej oraz mieszkalnictwa jednorodzinnego do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, tj. budowę wind, podjazdów, schodołazów. Zadanie to Bank Gospodarstwa Krajowego będzie realizował samodzielnie lub poprzez wybranych pośredników finansowych. Źródłem przychodu funduszu będą przede wszystkim środki Funduszu Solidarnościowego, pochodzące z dotacji celowej, oraz środki ze spłat pożyczek udzielonych w ramach inżynierii finansowej wdrażanej w ramach programu operacyjnego Kapitał Ludzki 2007–2013. W 2020 r. planowane są przychody Funduszu Dostępności w wysokości 51 600 tys. zł, z tego 40 000 tys. zł z odpisu Funduszu Solidarnościowego, 5000 tys. zł z dotacji budżetu państwa w części 34 – Rozwój regionalny, 6300 tys. zł ze środków finansowych zwróconych z pożyczek udzielanych ze środków funduszy europejskich. Naszym zdaniem na realizację zadań planuje się przeznaczyć kwotę 54 600 tys. zł, pochodzącą z przychodów 2020 r. i środków pozostających w dyspozycji funduszu na koniec 2019 r. – 3000 tys. zł. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (PO):

Dziękuję serdecznie. Poproszę posła koreferenta Ryszarda Bartosika o przedstawienie koreferatu.

Poseł Ryszard Bartosik (PiS):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, pozwoliłem sobie na ten temat mówić w poprzednich dwóch funduszach. Ale proszę o pozytywne zaopiniowanie również tego funduszu. Wysoką Komisję proszę o pozytywne zaopiniowanie tego funduszu.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (PO):

Dziękuję serdecznie. Czy są uwagi do tej części? Nie widzę. Zamykam dyskusję. Został zgłoszony wniosek o pozytywne zaopiniowanie tej części projektu budżetu. Jeśli nie usły-

szę sprzeciwu, stwierdzę, że Komisje pozytywnie zaopiniowały tę część. Nie widzę sprzeciwu. Stwierdzam, że Komisje przyjęły pozytywnie opinię projektu budżetu do przedstawienia opinii na posiedzeniu Komisji Finansów. Musimy upoważnić pana posła bądź panią poseł. Czy są chętni?

Czy pan przewodniczący kogoś wskaże?

Poseł Tomasz Ławniczak (PiS):

Proszę bardzo. Czy mogę prosić pana posła Ryszarda Bartosika?

Poseł Ryszard Bartosik (PiS):

Tak.

Poseł Tomasz Ławniczak (PiS):

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (PO):

Dziękuję serdecznie. Połączone Komisje wskazują pana posła Bartosika do przedstawienia opinii na posiedzeniu Komisji Finansów Publicznych. Tym samym zamykam posiedzenie. Oczywiście protokół posiedzenia będzie do wglądu w sekretariatach Komisji. Dziękuję.